

faa overordentlig store Vanffeligheder i Veien for Folket, da der er god Villie til at bære Byrden derved, og da ikke alene felve Valgmenigheden, men ogsaa mange Andre, fom den henvender fig til, vilte bidrage, hvad de kunne, for at hjelpe dem ud over den Udgift, der er forbunden med at opføre en Kirke. Jeg tror imidlertid, at det, den høitærede Minister selv der har anført, netop viser, at der ikke er Grund til at antage, at Fritagelsen for at opføre en Kirkebygning ffulde bidrage faa væffentlig til, at der dannedes nye Valgmenigheder. Den høitærede Minister anførte fom Bevis for, at det ikke var faa vanffeligt at faae en Kirkebygning opført, at der ikke var kommet noget Andragende fra de Valgmenigheder, der havde dannet fig, fom at faae nogen Lettelse med Hensyn til denne Betingelse. Det tror jeg, har en ganffe naturlig Grund; jeg tror, at det er ganffe naturligt, at Menigheden, naar den dog ffal opføre en Bygning, om den end har Ret til at nøies med en Bebefal, da gjerne vil have fit Forfamlingshus faa smukt, fom den paa nogen Maade kan faae det, og jeg tror, at den altid vil fftræbe hen til, at lade det komme nogenlunde i Lighed med Sognekirken. Jeg tror, at det er en faa naturlig Trang, et faa naturligt Onffe, at den af den Grund vil finde fig i Doffreffer, naar det ikke kan være anderledes; men jeg fer ikke nogen Grund til, at det ikke kan være anderledes.

Naasmussen: Jeg havde egentlig ikke tænkt paa at begjære Ordet her ved 2den Behandling; men derved, at den høitærede Minister fremdrog en Del gamle Grindringer, har jeg faaet Anledning til ogsaa at komme frem med gamle Grindringer. Jeg har endnu en levende Følelse af, hvorledes Bevægelsen foregik den Gang, da Valgmenighedsloven blev vedtagen. Jeg mindes godt, at de 6 af Landets Bifkopper indfendte en Adresse, hvori de ffagde ikke alene om Rigsdagen, men ogsaa om Regjeringen, at den var i Færd med at foretage fig Noget, den i Grunden ikke havde Ret til. Jeg erindrer ogsaa meget godt den store Adressbevægelse, og det ffal ikke glemmes, at ved hver eneste Leilighed, hvor der er nogenffmøffelt Grund for Præffefabet til at deltagte, udmærker det fig altid der, hvor det gjaelder om at holde paa fine egne Rettigheder, og det, fom det kalder fine Enemærker. Det ffal ikke glemmes, men netop ffiges, at Præffterne ogsaa vare med ved Adreffefeiligheden. De mange beffunderlige Tilfælde, fom den Gang fandt Sted, ere endnu i friff Grindring, og jeg ffal være enig med den høitærede Minister i, at, om der nogenffinde er indkommet en Adresse, fom ingen Betydning havde, faa er det netop den Adresse, fom indfom ved denne Leilighed. — Da jeg nu har Ordet, og da jeg er en Ven af virkelig Frihed for Folketffens Medlemmer, kan jeg ikke Andet end udtale, at det forekommer mig

noget beffunderligt, at Regjeringen ikke er tilbøielig til at lade alle de Kræfter komme til at røre fig, fom ere uddannede til præfftelig Virffomhed under Regjeringens Tilffyn. Jeg tror, at det, naar vi fe rigtig paa Tidfforholdene og paa den Bevægelse, fom nu finder Sted, er paa høie Tid, at alle de Kræfter, fom virkelig due til Noget, det vil ffige, due til at gaa i Spidffen for en fund og livffyldig Udvikling, blive tagne i Beflag, og at man ikke lader dem gaa og flide deres bedffe Tid præffløft hen, (Kirke- og Underffisningsminifteren: Ortesløft!) Ja, jeg ffiger præffløft. Der er Ingen, der mere end netop Regjeringen har ledet Opmærffomheden hen paa, hvorfænge Theologerne maa gaa, inden de komme til at beffille Noget, og jeg ffynes, at Tiden netop peger hen paa, at det er bedre at lade to eller tre Theologer komme til at virke i en Kommune end kun at have een, fom fflet ingen Ting virker. Dette vilde nok give Forandring i Lanffegangen i det Hele taget. Jeg vil endnu tilfføie, at jeg godt kan forfftaa, at Regjeringen tror fig ffikker, og at den her har en ffat Poffition; men selv om det virkelig ffulde komme faa vidt, at Loven ikke ff varig Gylldighed, faa vil jeg for mit Bedkommende ffige, at der fflet ikke vilde være fflet nogen Etade, om Refultatet af denne Rigsdagsffeffion blev det, at Valgmenighedsloven traadte ud af Kraft. Det kunde maaffe være lige faa heldigt, fom ffadig at vedblive at godffjende en faadan Lov, fom dog i Grunden er ubrugelig. Det er intet Under, at Loven har virket faaledes, fom Mange have tænkt fig, og navnlig kan jeg godt forfftaa, at den ærede Landffthingsmand for 1fte Kredfs (Noug) glæder fig ved, at denne Lov har virket i den Retning, fom han netop har troet, og at der i det forløbne Tidffrum ikke har dannet fig 10 Valgmenigheder. Det forundrer mig meget mere, at der i dette Tidffrum har dannet fig mere end een Valgmenighed, nemlig den i Ryslinge, og det kan ogsaa gjerne være, at vi fflet ikke havde faaet Valgmenigheder, derffom denne Begivenhed i Ryslinge ikke havde været tilffede. Dette betvivler jeg forrefften; men, om der i denne Begivenhed, fom laa for i Ryslinge, var en Bevæggrund for Lovgivningsmagten, er et ganffe andet Spørgffmaal. Men lad det nu være! Som det nu er, er det anerkjendt baade af Regjeringen og Rigsdagen, at Valgmenighederne have deres Berettigelse, og faa ffiger jeg, at, naar det fførf er anerkjendt, at faadanne Valgmenigheder indenfor Folketffirken have deres Berettigelse, ffal ffal man iefe lægge an paa at bebyrde de Menneffer, fom fføle Trang til at oprette faadanne, med Udgifter, fom overffride de ffettes Kræfter, og jeg kan ikke forfftaa, hvad det er, der ffadig og ffadig holder tilbage. Jeg kan ikke forfftaa, at, naar en ung Mand, fom er uddannet under Regjeringens Tilffyn til at udføre præfftelige Gjerninger, ligeledes under Regjeringens Tilffyn, der da